

Time: 2.30 Hours

Total Marks: 75

Instructions

- 1. All Questions are Compulsory**
- 2. All Questions carry equal marks**
- 3. Figures to the right indicate marks**

Answer the following questions.

Q1. A	Explain the Indian political system post-independence	15 Marks
OR		
Q1. B	Explain the nature of Indian state under liberalisation era.	
Q2. A	Write a brief description of various national parties in India	15 Marks
OR		
Q2. B	Review the journey of coalition politics in India.	
Q3. A	Discuss the political participation of women in Indian politics.	15 Marks
OR		
Q3. B	Examine the co-relation of caste and Indian politics.	
Q4. A	State the impacts of communalism in Indian politics.	15 Marks
OR		
Q4. B	Discuss in detail the regionalism in Indian politics.	
Q5.	Write Short Notes (Attempt ANY 3 out of 4)	
A	The Concept of Secularism	15 Marks
B	regional Politics	
C	Politics of Dalits	
D	Politics of language	
-

Time: 2.30 Hours

Total Marks:75

- सूचना : 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील आकडे गुण दर्शवतात.

खालील प्रश्न सोडवा.

Q1.	A	स्वातंत्र्यानंतरची भारतीय राजकीय व्यवस्था स्पष्ट करा
किंवा	15 Marks
Q1.	B	उदारीकरणाच्या काळातील भारतीय राज्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.	
Q2.	A	भारतातील विविध राष्ट्रीय पक्षांचे थोडक्यात वर्णन लिहा
किंवा	15 Marks
Q2.	B	भारतातील आघाड्यांच्या राजकारणाचा आढावा घ्या.	
Q3.	A	भारतीय राजकारणातील महिलांच्या राजकीय सहभागावर चर्चा करा.
किंवा	15 Marks
Q3.	B	भारतीय राजकारण व जात यातील सहसंबंधाचे परीक्षण करा.	
Q4.	A	भारतीय राजकारणातील जमातवादाचे परिणाम विशद करा.
किंवा	15 Marks
Q4.	B	भारतीय राजकारणातील प्रादेशिकतावादाची सखोल चर्चा करा.	
Q5.		खालील प्रश्नांवर टीप लिहा. (कोणत्याही ३)	15 Marks
	A	धर्मनिरपेक्षतेची संकल्पना	
	B	प्रादेशिक राजकारण	
	C	दलितांचे राजकारण	
	D	भाषेचे राजकारण	